

रामदेव साह र उनका परिवारबाट पीडितहरुद्वारा प्रदर्शन र धर्ना चोरी मुद्दाका फरार प्रतिवादी पक्राउ साहकी श्रीमती र छोरा धरौटीमा रिहा

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १३ कात्तिक ।
मिटरब्याजी रामदेव साह र उनका परिवारबाट पीडित भएकाहरुले मंगलवार सप्तरी जिल्ला अदालतको गेट अगाडी धर्ना दिएका छन् । मिटरब्याजी पीडितहरुले

राजविराज बजारमा प्रदर्शन पश्चात अदालत पुगेर गेट अगाडी पाल टाँगेर धर्नामा बसेका हुन । उनीहरुले सम्पत्ती सुद्धिकरण (मनि लाउण्डरीइ) मुद्दामा पक्राउ परेका रामदेव साहका श्रीमती शिव कुमारी र

छोरा नन्दकिशोर माथी कानून बमोजिम कडा कारवाही हुनु पर्ने माग गरेका छन् । साह परिवार माथी यस अघि ठगी तथा आपराधिक विश्वासघात मुद्दा समेत चलि रहेको छ । पक्राउ परेका आमा छोराको बयान

सकिएपछि भित्र थुनछेक बहस चलिरहदा बाहिर पीडितहरुले धर्ना र प्रदर्शन गरेका हुन । उनीहरुले आफुहरुलाई चर्को ब्याज लिएर घरबारविहीन बनाउने सप्तरीको खडक नगरपालिका ७ कल्याणपुरका साहुकार मिटरब्याजी रामदेव साह र उनका परिवारलाई कारवाही नगरिए अदालत कै अगाडी आत्महत्या गर्ने चेतावनी समेत दिएका छन् । पीडितहरुले साह परिवारसँग लिएको ऋण चर्को ब्याज सहित चुक्ता गरिसके पनि बन्धकी स्वरुप राखेको जग्गा फिर्ता नगरेको गुनासो गरेका छन् । मिटरब्याजी रामदेव साह सहित सात जना विरुद्ध अदालतले सम्पत्ती सुद्धिकरण सम्बन्धि मुद्दामा असोज २ गते पक्राउ पुर्जी समेत जारी गरी सकेको छ । रामदेव साह सहित उनकी श्रीमती शिव कुमारी, छोराहरु नन्दकिशोर, विपिन, छोरी पुष्पा, नाती चन्दन र कैलाश विरुद्ध पक्राउ पुर्जी जारी भएको श्रेस्तेदार कृष्ण प्रसाद अधिकारिले जानकारी दिए । जसमध्ये ५ जना अझै फरार रहेको र खोजी कार्य भईरहेको प्रहरीको भनाई छ । साह परिवारले ठगी तथा आपराधिक विश्वासघात गरेको भन्दै सप्तरीका १७ जना पीडितहरुले प्रहरीमा उजुरी दिएका थिए । यता थुनछेक बहस सकिएपछि न्यायाधिश उदविर नेपालकीको इजलाशले दुवैजनालाई जनही ५ लाख २२ हजार ५ सय धरौटीमा छाड्ने आदेश जारी भएको उदालत श्रोतले जनाएको छ ।

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १३ कात्तिक ।
सप्तरी जिल्ला अदालतबाट चोरी मुद्दामा कैद सजाय तोकिएका एक फरार प्रतिवादी पक्राउ परेका छन् । पक्राउ पर्नेमा सप्तरीको विष्णुपुर गाउँपालिका वडा नं ७ निवासी २६ वर्षिय जितेन्द्र कुमार मण्डल छन् ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका अनुसार मण्डललाई अदालतले चोरी मुद्दामा पाँच दिन कैद र १५ हजार पाँच सय जरिवाना तोकेको थियो । वरदात पश्चात फरार रहेका उनलाई मंगलवार पक्राउ गरि सप्तरी जिल्ला अदालतमा बुझाइएको जनाइएको छ ।

लहानबाट मलेसियन नागरिकसहित चार जना पक्राउ

सिरहा, १३ कात्तिक (रासस) । रोजगारीका लागि कतार पठाइदिन्छु भन्दै ठगी गरेको अभियोगमा नेपाल प्रहरीले एक मलेसियन नागरिकसहित चार जनालाई पक्राउ गरेको छ । लहान नगरपालिका-४ स्थित एक होटलमा सरकारसँग अनुमति नलिई कतार पठाइदिन्छु भन्दै अन्तर्वाता लिइरहेका अवस्थामा मलेसियन नागरिक अन्दाजी ५१ वर्षीय मोहम्मद रिजुआन बिन अब्दुल्लाह, लहान-२३ का ४२ वर्षीय रामाशङ्कर यादव, २५

वर्षीय रामभरत यादव र ३९ वर्षीय सूर्यनारायण दाव सोमवार पक्राउ परेका हुन् । पक्राउ परेका चारै जनालाई आवश्यक कारवाही सुरु भइसकेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका सूचना अधिकारी वीरेन्द्रकुमार पासवानले जानकारी दिनुभयो । उनीहरुले केही व्यक्तिसँग रकमसमेत असुल गरेको अनुसन्धानबाट खुल्न आएको प्रहरीको भनाई छ । ठगीसम्बन्धी मुद्दामा जिल्ला अदालतबाट चार दिनको म्याद थप गरी आवश्यक अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

बौद्धिक अपाङ्गता भएका बालबालिका बीच शुभकामना आदान प्रदान

दैनिक समाचारदाता राजविराज, १३ कात्तिक ।
बौद्धिक अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुका लागि राजविराजमा एक संस्थाले तिहार र छठ पर्वको शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रम आयोजना गरी मनाएको छ । मनोबल उच्च राख्न र प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले बौद्धिक अपाङ्गता अभिभावक संघ सप्तरीले मंगलवार “शुभ दिपावली तथा छठ पर्वको शुभ अवसरमा शुभकामना आदान प्रदान” कार्यक्रम गरेको हो । बौद्धिक अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुलाई सहभागी गराई उनीहरु बीच चित्रकला प्रतियोगिता गराएर शुभकामना आदान प्रदान गरिएको छ ।

उक्त कार्यक्रममा बौद्धिक अपाङ्गता भएका बालबालिकाका साथै उनका अभिभावकको समेत उपस्थिती रहेको आयोजक संस्था बौद्धिक अपाङ्गता अभिभावक संघका निमित्त अध्यक्ष राजेश परियारले बताए । चित्रकलाका माध्यमबाट पनि उनीहरुमा हौसला र स्वरोजगार बनाउने उद्देश्यले यस्तो कार्यक्रम रोजिएको उनले सुनाए । कार्यक्रम संयोजक ज्ञानेन्द्र कुमार भुक्ता अनुसार प्रतियोगितामा बौद्धिक अपाङ्गता भएका १९ जना बालबालिका सहभागि भएकोमा भोला राम, (प्रथम), पुनम शर्मा, (द्वितीय) तथा वैजु मण्डल (तृतीय) भएका छन् । विजयी बालबालिकाहरुलाई पुरस्कार स्वरुप उनीहरुले प्रयोग गर्न

सक्ने खालका शैक्षिक समग्री प्रदान गरिएको कार्यक्रम संयोजक भाले बताए । सो अवसरमा आयोजक संस्थाका उपाध्यक्ष महेश्वर ठाकुर, आरती मण्डल, विमला परियारका साथै अभिभावक बट्टी नारायण साह, बिना श्रेष्ठ, सुजिता भा, अनिता देवी महतो लगायतले शुभकामना दिएका थिए ।

ग्याँसको चुहावटले हुने दुर्घटना बाट बचाँ

- खाना पकाउने ग्याँसको चुहावटबाट हुने दुर्घटनाबाट बच्नः
- सिलिण्डर ल्याउदा लैजादा नगुडाऔं,
  - भान्सामा सिलिण्डर प्रयोग गर्दा ठाडो पारेर मात्र प्रयोग गरौं,
  - गुणस्तरयुक्त रेगुलेटर, पाइप र चुलो प्रयोग गरौं,
  - समय-समयमा ग्याँसको पाइप, रेगुलेटर र चुलो फेराँ,
  - ग्याँस सिलिण्डरको प्रयोग अवधी हेरेर मात्र खरिद गरौं,
  - काम सकेपछि सधैं रेगुलेटर बन्द गरौं,
  - भान्साकोठाको झ्याल ढोका सधैं खुला राखौं,
  - सुतीको कपडा लगाएर मात्र खाना पकाउने गरौं ।

लगानी सप्ताह, ठगी र रोकथाम

अचुत कुमार ओझा
काठमाडौं, १३ कात्तिक (रासस) ।

धितोपत्र बजारका नियमनकर्ताहरूको अन्तर्राष्ट्रिय सङ्गठनले सन् २०१७ देखि विश्व लगानीकर्ता सप्ताह आयोजना गर्दै आएको छ । भर्खरै संसारभर विश्व लगानीकर्ता सप्ताहको आठौँ संस्करण-२०२४ यसै साता सम्पन्न भएको छ । नेपाल धितोपत्र बोर्ड (सेबोन) को नेतृत्वमा नेपालमा पनि धितोपत्र बजारसँग सरोकार राख्ने नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से), सिडिएस एन्ड क्लियरिङ (सिडिएससी), मर्चेन्ट बैङ्कर एसोसिएसन, स्टक ब्रोकर एसोसिएसन अफ नेपाल, धितोपत्र ब्रोकर्स एसोसिएसन अफ नेपाल, क्रेडिट रेटिङ संस्था, स्टक डिलर, निजी क्षेत्रको छाता सङ्गठन नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घको संलग्नतामा कात्तिक ६ देखि १२ गतेसम्म सातै प्रदेशमा सर्वसाधारण र लगानीकर्तालाई लगानी शिक्षा र सचेतना गराउँदै, विश्वविद्यालय स्तरका विद्यार्थीहरूमा निबन्ध प्रतियोगिता, क्रेडिट रेटिङ जानकारी, मिडियामार्फत लगानीसम्बन्धी मुख्य सन्देश प्रवाह, लगानीसम्बन्धी शैक्षिक सामग्री वितरण, विद्यार्थीहरूलाई नेप्से, सिडिएससी, मर्चेन्ट बैङ्क र ब्रोकर कार्यालयको भ्रमणलगायतका गतिविधि गरेर सम्पन्न भएको छ ।

यस वर्षको लगानी सप्ताहले मुख्य गरेर लगानीका आधारभूत पक्षहरू, प्रविधि तथा डिजिटल फाइनान्स, दिगो वित्त र धोखाधडी तथा घोटालाको रोकथाम सम्बन्धमा लगानीकर्तामा साक्षरता सिर्जना गर्नु रहेको थियो । साथै, हरेक व्यक्तिलाई निजसँग भएको धन लगानी गरेर अझै समृद्धि प्राप्त गर्न प्रोत्साहन गर्नु, असुरक्षित ढङ्गबाट लगानी

गरियो भने लगानीकर्ता कसरी ठगिन पुग्छ ? कसरी आफ्नो सम्पत्ति गुमाउन बाध्य हुन्छ ? उसले गरेको लगानी कति सुरक्षित र जोखिममा रहेको छ ? लगानी गर्न बजारमा जाँदै गर्दा कस्ता स्क्याम र फ्रडहरू हुन सक्छ ? हरेक लगानीकर्ताले कमाउन सम्भव छ ? के लगानी सुरक्षित ढङ्गबाट गर्ने उपायहरू छन् ? यस्ता प्रश्नहरूको जवाफ लगानी सप्ताहका कार्यक्रमहरूले दिन सकेको छ भने ती गतिविधिहरूको औचित्य हुन्छ अन्यथा कर्मकाण्डी मात्रै हुने निश्चित छ । नेपालमा लगानीका सम्बन्धमा ठगी, छलकपट र धुर्ताईका घटनाहरू धेरै भएका छन् तर कारवाही र क्षतिपूर्ति भराउने काम भने अत्यन्तै कम हुने गरेको देखिन्छ ।

घटना नं. १ : कुनै समय निजी क्षेत्रबाट ऊर्जा क्षेत्रको विकासका लागि योगदान गरेर कहलिएका एक प्रतिष्ठित व्यक्ति जो रिडी हाइड्रोपावर डेभलपमेन्ट कम्पनीको अध्यक्ष थिए । धनको लोभमा आफूलाई नियन्त्रण गर्न नसकी उनले कानुनको वखिलाप हुने गरेर आफू स्वयम् अध्यक्ष भएको कम्पनीको शेयर आफ्ना सन्तानको नामबाट बिक्री गरेर सोभ्हा लगानीकर्ता फसाउने खेलमा लाग्दा धितोपत्र बजारको इतिहासमा पहिलोपटक नियामक निकायले अदालतमा उजुरी गरेर कारवाहीको कालो धब्बा बोक्न बाध्य भए । यो मुद्दा विशेष अदालतबाट फैसला भइसके पनि सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदनको प्रक्रियामा रहेको छ । यस्तै अर्का पात्र ज्ञानेन्द्रलाल प्रधानले पनि आफू नेपाल हाइड्रो डेभलपर्स कम्पनीको अध्यक्ष हुँदाहुँदै संस्थापक शेयर बेचेर धनी हुन खोज्दा कानुनको फन्दामा पुगे । यी प्रतिनिधि घटनाले के देखाउँछ भने कैयौँ संस्थाहरू सेवा र वस्तु

बेचेरभन्दा शेयर बिक्री गरेर नाफा कमाउन खोलिएको हो । त्यसैले संस्थापकहरू लकइन पिरियड खुल्नेबित्तिकै आफ्नो शेयर बिक्री गरेर भाग्ने गरेको देखिन्छ ।

घटना नं. २ : विशाल बजार कम्पनी (हालसम्म) (राष्ट्रिय बीमा संस्थान र नेपाल बैक लिमिटेड विगतमा) केही यस्ता कम्पनी छन्, जसका सञ्चालक विगत लामो समयदेखि कम्पनीबाट मोटो रकमको भत्ता, सुविधा र अन्य अवैधानिक लाभ लिइरहेका छन् तर कम्पनीमा शून्य सुशासन रहेको देखिन्छ । यसका कारण वर्षौंदेखि लेखापरीक्षण र साधारणसभा हुन सकेको छैन । कम्पनीको आर्थिक र व्यावसायिक अवस्था कस्तो छ कसैलाई थाहा छैन तर दोस्रो बजारमा उक्त कम्पनीको शेयर हजारौँ मूल्यमा कारोबार भइरहेको छ । यस्तो लगानीकर्ताप्रति गैरजिम्मेवार सञ्चालक र कमजोर अनुशासन रहेको कम्पनीको शेयरको कारोबार हुन दिँदा सिधासाधा लगानीकर्ता बिनाप्रतिफल आफ्नो धन जोखिममा हाल्न पुगेका छन् । यसबाट जोगिन सम्बन्धित लगानीकर्ता सजग हुन आवश्यक छ भने राज्यका निकायहरूले यस्ता कम्पनी र सञ्चालकलाई लगानीकर्ताप्रति जिम्मेवार बनाउन आवश्यक कानुनको व्यवस्था गर्नुपर्छ । विकृति र विसङ्गतिभित्रै विग्रिएका लामो समयदेखि साधारणसभा, लेखापरीक्षण र कानुनी प्रक्रिया पूरा नगरी अटेरी गरेर बसेका कुनै पनि कम्पनीलाई दोस्रो बजारमा कारोबार हुनबाट रोक लगाउन सक्नुपर्छ । अनि मात्रै लगानीकर्ताको पैसा बालुवामा पानी हुनबाट जोगाउन सकिन्छ ।

घटना नं. ३ : सर्वोत्तम सिमेन्ट लिमिटेडले उत्पादनमूलक कम्पनीहरूलाई धितोपत्र बजारमा आकर्षित गर्न भनेर ल्याइएको बुक विल्डिङ्ग विधिमार्फत आईपिओ जारी गर्नका लागि सर्वप्रथम आवेदन दिएको थियो । यस कम्पनीको शेयर सर्वसाधारणलाई बिक्री गर्नुपूर्व नै विवादमा पर्‍यो । उक्त समयका सेबोन अध्यक्षले 'गोल्डेन शेयर' आफ्नो छोरीको नाममा लिएको र त्यस कम्पनीलाई वास्तविक वित्तीय विवरणको आधारमा नभई झुठो वित्तीय अवस्था खडा गरी साधारण लगानीकर्ताबाट बढी मूल्य उठाउन पाउने गरी मूल्य तोक्न सहयोग गरेको सूचना बाहिरिएसँगै चौतर्फी विरोध भयो । यसलाई थेग्न नसकेर अन्ततः अध्यक्ष पदबाट राजीनामा दिनुपर्ने अवस्थामा पुगे । त्यस समयमा यदि यो गैरकानुनी कार्य सफल भइदिएको भए वास्तविकता भन्दा धेरै मूल्यमा लगानीकर्ताले शेयर खरिद गरेर आफ्नो सम्पत्ति गुमाउनु पर्ने अवस्था आउन सक्ने थियो ।

घटना नं. ४: कुनै समय गोल्डम्यान इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीका सञ्चालकहरूले

सर्वसाधारण नागरिकलाई प्रभावित पार्न कम्पनीको कार्यक्रममा समाजका प्रतिष्ठित लगानीकर्तालाई सहभागी गराएर 'म पनि लगानी गर्न चाहन्छु' भन्ने भाषण गर्ने वातावरण तयार गरी त्यसैलाई प्रचारको माध्यम बनाएर साधारण लगानीकर्तालाई लोभ्याउँदै संस्थापक शेयर भिडाउने काम गरेका थिए । संस्थापक शेयर प्रचारप्रसार गरेर बिक्री गर्न कानुनले दण्डित र वर्जित गर्दागर्दै पनि सामाजिक सञ्जालको प्रयोगमार्फत उक्त कम्पनीमा "१० लाख १० वर्षका लागि लगानी गरेर १० करोड पाउनुहोस्" भन्दै प्रचार गरेर शेयर बेच्न सफल भएका थिए । यसैमध्येका पीडित लगानीकर्ताले उजुरी गरेपछि छानबिन हुँदै गर्दा मुख्य संस्थापक लगानीकर्ताहरू आफ्नो शेयर अरुलाई गुपचुप बिक्री गरेर उन्मुक्त भई सकेका थिए तर खरिदकर्ताहरू हालसम्म पीडित नै छन् । त्यसलगत्तै कम्पनीको कारोबार तथा बैंक खाताहरू रोकका गरिए तापनि जालसाजी ढङ्गले शेयर बिक्री गर्ने संस्थापकहरूलाई कुनै कारवाही हुन सकेको छैन ।

घटना नं. ५ : सेबोनका निवर्तमान अध्यक्षको पालामा लगानीकर्ता र त्यसका सङ्गठनहरूले खबरदारी गर्दागर्दै बीमा प्राधिकरणका अध्यक्ष र उनको मिलिभगतमा कानुनी रूपमा बीमा ऐन, नियमावली र निर्देशिकाहरूमा बीमा कम्पनीहरूले आफ्नो चुक्ता पुँजीको ३० प्रतिशत शेयर अनिवार्यरूपमा सर्वसाधारणलाई निष्कासन गर्नुपर्ने भन्ने व्यवस्था भए पनि प्रिमियम मूल्य जोडेर निकाल्ने अनुमति दिँदा रिलायबल नेपाल लाइफ, सिटिजन लाइफ, आइएमई लाइफ र सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्सलगायतका कम्पनीले थप प्रिमियम जोडेर सर्वसाधारणको अबौँ रकम संस्थापकहरूले उठाएका छन् । यसै सिलसिलामा अख्तियारमा उजुरी हुँदाहुँदै रातारात यसरी नै प्रिमियममा हिमालय रि-इन्स्योरेन्सको शेयर बिक्री गर्न अनुमति दिएर जनताको पैसा ब्रह्मलुट भएका परिस्थितिहरू ताजा नै छन् । यस घटनामा सबैभन्दा ठिटलाग्दो त के देखिन्छ भने राज्य संयन्त्रलाई पैसाको बलमा आफ्नो हातमा लिने र भएको कानुनी व्यवस्था नै रातारात परिवर्तन गरी आफू अनुकूल संशोधन गर्न लगाएर नागरिकलाई महङ्गोमा शेयर किन्न बाध्य बनाउने खेलमा संस्थापक र व्यापारीलाई स्वयम् नियामकले नै साथ दिएको देखिन्छ ।

हिमालयन रि-इन्स्योरेन्सको आईपिओ आउनुभन्दा अगाडिसम्म तीन वर्ष सञ्चालन र नाफामा भएका कम्पनीहरूले मात्रै प्रिमियम मूल्यमा शेयर बिक्री गर्न सक्ने व्यवस्था थियो । उक्त कम्पनीका मालिकहरूको फाइदाको लागि प्रिमियममा

शेयर जारी गर्न अयोग्य रहेको यस कम्पनीलाई योग्य बनाउन भैरहेको व्यवस्था नै परिवर्तन गरी तीन वर्षको ठाउँमा दुई वर्ष मुनाफा भएको कम्पनीले प्रिमियममा शेयर निष्काशन गर्नसक्ने गरी समय अवधि एक वर्ष कममा भारियो र आवेदन दिएको अत्यन्तै छोटो अवधिमा आईपिओ जारी गर्न अनुमति दिने काम भयो जुन परिघटनामा सुनियोजित षडयन्त्र देखिन्छ । यस्ता एउटै नीतिगत निर्णयबाट लगानीकर्ताको अबौँ रकम भ्रुवाम पार्ने गरेको पाइन्छ । हालसम्म पनि उक्त प्रिमियम वापतको पैसा फिर्ता हुने आशामा लगानीकर्ता छन् ।

घटना नं. ६ : सन नेपाल लाइफले केही समय अगाडि प्रिमियममा आईपिओ जारी गरिसकेको छ । यसमध्ये उक्त कम्पनीमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई पाँच प्रतिशत शेयर छुट्याइएको थियो । तर केही सञ्चालक र कम्पनीका कार्यकारी प्रमुखको मिलिभगतमा कर्मचारीलाई कार्यकारी प्रमुखको नाममा ८० प्रतिशत छुट्याएर बाँकी २० प्रतिशत मात्रै कर्मचारीहरूलाई बाँड्बाँट गरिएको थियो । हाल यो घटना बीमा प्राधिकरण र सेबोनसम्म पुगिसकेको छ । तत्काल यस समस्याको निराकरणका लागि कार्यकारी प्रमुखले राखेको उक्त शेयर कर्मचारीलाई पूर्ण वितरण गर्ने र दोषीलाई कारवाही गरिनुपर्ने माग भएको छ ।

घटना नं. ७ : धितोपत्र कारोबारमा बिक्रीपछि केही ब्रोकर कम्पनीहरूमा लगानीकर्तालाई समयमा भुक्तानी नदिने र अल्फाइडरहने समस्या देखिन्छ । केही समय अगाडि नेप्सेलाई जानकारी गराउँदा पनि कुनै न्याय नपाएको भन्दै एक लगानीकर्ताले सिप्ला सेक्युरेटिज लिमिटेड, स्टक ब्रोकर नं. २० का विरुद्ध तेस्रो पटक निवेदन दिएको फोटो सामाजिक सञ्जालमा राख्नुभएको थियो । यो घटनामा हालसम्म बाहिर आएको समचार हेर्दा ब्रोकरहरू सकेसम्म पैसा नदिने र दिनेपर्ने अवस्था आएमा खाली खाताका चेक दिएर भुलाउने गरेको देखिन्छ ।

घटना नं. ८ : रिलायन्स स्पिनिङ मिल्स कम्पनीले केही समयअघि संस्थागत योग्य लगानीकर्ता र वैदेशिक रोजगारीमा गएकालाई बुकविल्डिङ विधिबाट आईपिओ निष्कासन गरेर बाँडफाँट गरिसकेको छ तर वैदेशिक रोजगारीमा जानेलाई भन्दा पहिला प्रभावित स्थानिय व्यक्ति र कर्मचारीलाई जारी गर्नु पर्नेमा त्यसो गरिएको देखिँदैन । उक्त अवस्थामा आईपिओ खारेज गर्नको लागि लगानीकर्ताले विभिन्न निकायमा तिनूपर्ने विद्युत् महसुलवापतको अबौँ रकम तिर्न बाँकी रहेको तर सो दायित्व नदेखाएको, महङ्गो मूल्य रु आठ सय २० दशमलव ८० पैसामा शेयर बिक्री गर्न नभएको नाफा

देखाएर फर्जी वित्तीय विवरण पेश गरेकोले छानबिन गर्न माग गरेपछि, पहिलोपटक सेबोनले छानबिनको नाटक गरेर लेखापरीक्षण कम्पनीको साथ लिएर चोखाउन खोजिएको थियो । तर लगानीकर्ताहरू सेबोनले आफ्ना कुरा नसुन्ने भेउ पाएपछि बाध्य भएर संसदको सार्वजनिक लेखा समितिमा उजुरी गर्न पुगेका थिए । लेखा समितिले यसैका आधारमा सेबोनलाई स्पष्टीकरण दिन निर्देशन गरेसँगै सेबोनले आईपिओ निष्कासन रद्द गर्न रिलायन्सलाई निर्देशन गरेको थियो । हाल यो मुद्दा अदालतमा विचाराधीन छ ।

यसरी नेपालको धितोपत्र बजारमा देखिएका यस्ता घटनाहरूमध्ये केही मुख्य प्रतिनिधि घटना माथि प्रस्तुत गरिएको हो । खासगरी केही अपराधीको संलग्नतामा बजार बढिरहेको समयमा टिएएमएस बिगार्ने, क्रेडिट रेटिङ्ग गलत गरिदिने, सामाजिक सञ्जालको प्रयोगमार्फत भित्री तथा सर्कुलर कारोबार गर्ने, क्लब हाउसहरूमा तथाकथित विज्ञहरूले फलानो शेयर यति पुर्‍याउने, फलानोले किन्दैछ, फलानो समूहले उठाउन थाल्यो किन्दा हुन्छ, बजार यतिभन्दा माथि जाँदैन, तल जाँदैन, 'लो-क्याप' भएकाले छिटै मूल्य बढ्ने कुरा छ भन्ने हल्ला गरेर सोभ्हा लगानीकर्तालाई किन्न लोभ्याउँदै माथिल्लो बिन्दुमा पुगेपछि थोरै पुँजी भएका कमजोर कम्पनीका शेयरहरू भिडाएर बाठा लगानीकर्ता भाग्ने गरेका छन् ।

यस्तै संसद र समितिहरूमा समेत फलानो शेयरको मूल्य बढी भयो भनेर नामै लिएर बहस गर्ने गरिएको देखिन्छ, जुन गलत छ । यसले लगानीकर्ताको मनोभाव बिगारीदिन्छ । कुनै मिडिया हाउसहरूले कुनै खास समुह र लगानीकर्तालाई लाभ दिने ढङ्गबाट समाचारहरू बनाउने गरेको पाइन्छ । कुनै कम्पनीको मूल्य घटाउनु छ नकारात्मक समाचार बनाउने र बढाउनु छ भने सकारात्मक समाचार लेख्ने गरेको पाइन्छ । नक्कली कमोडिटी बजार खडा गरेर रु छ अर्बभन्दा बढीको कारोबार भएकामा म्याक्स कम्पनीलाई कारवाही भइरहेको छ । यसले सहभागी भएका हजारौँ लगानीकर्तालाई क्षति पुर्‍याएको छ । यसरी सूचना पासोलाई प्रयोग गरेर लगानीकर्ता माथि ठूलो चलखेल भइरहेको देखिन्छ । यस्ता घटनालाई समयमा रोक्नुपर्नेमा त्यसो हुन सकिरहेको छैन ।

निराकरणको उपाय के हुन सक्छ ?
यस्ता ठगीहरू रोक्नको लागि सर्वप्रथम स्वयम् लगानीकर्ता जागरुक हुन जरुरी छ । आफूले लगानी गर्नका लागि लिइएका तथ्य र सूचना सही हो होइन परीक्षण गर्नुपर्छ । लगानी गर्दा कसैले भन्दिएकै भएरमा

बाँकी तीन पृष्ठमा

डा. ललन प्रसाद राँनियार
Dr. Lalan Prasad Rauniyar
MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338
कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह
Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore) NMC Reg. No. : 13288
हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव
Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज NMC Reg No. : 15312
बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

रुपनी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय रुपनी, सप्तरी मधेश प्रदेश, नेपाल

मिति : २०८५/०७/१३ गते

उन्नत गहुँको बीउ खरिद सम्बन्धि सिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वानको सुचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८५/०७/१४ गते

प्रस्तुत विषयमा यस गाउँपालिकाको आ.व.२०८५/०८२ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तर्फ ५०% अनुदानमा उन्नत गहुँको बीउ वितरण तथा ढुवानीका लागि रकम विनियोजन भए बमोजिम शिलबन्दी दरभाउपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्नुपर्ने भएकोले इच्छुक ईजाजत प्राप्त फर्म, संस्था, कम्पनी तथा सप्लायर्सहरुबाट निम्न शर्तहरूको अधिनमा रही रितपूर्वकको सिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वान गरिएको छ।

शर्तहरू :

- दरभाउपत्र प्रथम पटक सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन भित्र यस कार्यालयको राजस्व शाखामा रु.१००००/- (अक्षरेपी रु.एक हजार रुपैयाँ मात्र) पछि फिर्ता नहुने गरी बुझाई अध्यावधिक नविकरण भएको ईजाजतपत्र, मू.अ.कर दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी, कर चुक्ता गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी तथा कालो सुचिमा नरहेको स्वघोषणा संलग्न राखी सम्बन्धित फर्म, संस्था, कम्पनि तथा सप्लायर्सहरु वा अधिकार प्राप्त प्रतिनिधिले यस कार्यालयका कृषि शाखाबाट दरभाउपत्र सम्बन्धि कागजात (Tender Document) खरिद गर्न सकिनेछ।
- खरिद भएको दरभाउपत्रमा उल्लेख भएका सबै विवरणहरु प्रस्टसँग भरी सम्बन्धित फर्म, संस्था, कम्पनि तथा सप्लायर्सहरु वा निजको अधिकार प्राप्त प्रतिनिधिले प्रत्येक पानामा सहीछाप गरी खाममा सिलबन्दी गरी सो खाम बाहिर नाम, ठेगाना, सूचना नं. र कामको नाम प्रष्ट सँग लेखी १६ औं दिनको १२:०० बजे भित्र यस कार्यालयमा दर्ता गरी सक्नुपर्ने छ। दर्ता भएका बोलपत्रहरु सोही दिनको २:०० बजे उपस्थित दरभाउदाताहरु वा निजको प्रतिनिधिहरुको र कार्यालयको प्रतिनिधिहरुको रोहवरमा यस कार्यालयमा खोलिनेछ। दरभाउदाताहरु वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभएमा पनि बोलपत्र खोल्न बाधा पर्ने छैन।
- दरभाउपत्र धरौटी बापतको रकम यस गाउँपालिका कार्यालयको ग्लोबल आईएमई बैंक रुपनी शाखामा रहेको धरौटी खाता (ग) ३ धरौटी खाता नं. २५८०४०९००००००५ मा नगद जम्मा गरी सोको सक्कलै बैंक भौचर वा सो रकम बराबरको नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजत प्राप्त बैंकबाट यस गाउँपालिका कार्यालयको नाममा जारी गरिएको विडवण्ड (बोलपत्र खोलेको मितिले कम्तिमा १२० दिन अवधि भएको) पेश गर्नु पर्नेछ। फाईनान्स कम्पनीबाट जारी भएको विडवण्ड माय हुने छैन।
- दरभाउपत्र शर्त रहित, केरमेट नभएको, कार्यालयबाट उपलब्ध गराएको दरभाउपत्र पुस्तिकामा नै कुनै थपघट वा द्रव्यस्ट नलेखेको हुनु पर्नेछ। समय भित्र प्राप्त नभएको, रित नपुगेको, सूचनाको शर्त विपरित भएको दरभाउ माथि कारवाही हुने छैन।
- दरभाउपत्र भर्दा दररेट स्पष्ट रुपमा भर्नु पर्नेछ। अक्षर र अंकमा फरक पर्न आएमा अक्षरमा उल्लेखित दरलाई आधार मानी जम्मा रकम कायम गरिनेछ।
- दरभाउपत्र खरिद गर्ने, दर्ता गर्ने अन्तिम दिन सार्वजनिक विदा परेमा सो को भोलिपल्ट वा विदा लगत्तै कार्यालय खुलेको दिन कायम गरी उक्त कामहरु हुनेछ।
- दरभाउपत्र सम्बन्धि थप जानकारी लिन परेमा यस कार्यालयमा सम्पर्क राख्न सकिनेछ।
- प्रचलित कानुन बमोजिम तोकिएको आधारहरु पुरा नभएको, रित नपुगेको, म्याद भित्र दर्ता नभएको र यस सूचना एवं दरभाउपत्र सम्बन्धि कागजातमा उल्लेखित शर्तहरु पुरा नभएको दरभाउपत्र उपर कारवाही हुने छैन।
- दरभाउपत्रबाट खरिद गर्ने विडको न्युनतम मापदण्डको विवरण दरभाउ फारम साथ संलग्न हुनेछ।
- अन्य थप यस सूचनामा नसमेटेएको हकमा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ तथा प्रचलित ऐन कानुन बमोजिम हुनेछ।
- एक फर्म, कम्पनि वा निर्माण व्यवसायीको नाममा खरिद भएको दरभाउपत्र फारम अर्को फर्म, संस्था, कम्पनि तथा सप्लायर्सको नामबाट दाखिला गर्न पाइने छैन।
- दरभाउपत्र साथ पेश गर्ने कागजातहरुको प्रतिलिपि समेत पेश गर्नु पर्नेछ।
- कुनै कारण निज लाई आंशिक वा पुरै दरभाउपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस गाउँपालिका कार्यालयमा सुरक्षित रहनेछ।
- प्रकाशित सूचनामा कुनै संशोधन गर्नु पर्ने भएमा सोको जानकारी यस कार्यालयको सूचना पाटी वा Website मार्फत गराइनेछ।

तपशिल

सि. नं.	सिलबन्दी दर भाउपत्र नं.	कामको नाम र विवरण	स्वीकृत वार्षिक रकम	कृषकले तिर्ने ५०% को रकम	धरौटी रकम	कैफियत
१	कृषि/१/०८५/०८२	उन्नत गहुँको बीउ खरिद तथा ढुवानी, जुटको बोरामा प्याकेजिङ समेत (एन.एल.९७, गौतम, आदित्य र विजय)	रु.१०,००,०००/-	रु.५,००,०००/-	रु.५,००,०००/-	५०% अनुदानमा

तारणी प्रसाद यादव
(प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत)

लगानी ...

गर्ने गर्नु हुँदैन। यथार्थ जानकारी लिएर मात्रै गर्नुपर्छ। लगानीका लागि आवश्यक ज्ञान, सीप र योग्यता बढाउन आवश्यक कार्यहरू गर्नुपर्छ। छिटो र छोटो बाटोबाट धनी हुने स्किम भएका लगानीका अवसरहरू हेर्दा आकर्षक देखिएता पनि त्यो गलत हुनसक्छ। त्यस्ता काल्पनिक प्रतिफल दिने लगानीबाट सधैं होसियार हुन जरुरत छ। सामाजिक सञ्जालहरूमा आएका आकर्षक भनाई र प्रचारप्रसारमा लागेर हचुवाको

भरमा लगानी गर्नु हुँदैन। यस्तै नियामकहरूले ठगी गर्नेहरूलाई कडा कारवाहीका कानुनहरू बनाएर लागु गर्न आवश्यक छ। अबैत घोटला गर्नेहरूलाई केही लाखको सजाय अत्यन्त न्यून हुने हुनाले यसलाई बढाउन जरुरी छ। नीति निर्माता र निर्णय तहमा रहेकाहरूमा नैतिकता र इमान्दारिता हुनुपर्छ। कानुनमा भएका छिद्र र कमजोरीहरू सुधारेर त्यसलाई रोकन आवश्यकता अनुसार संशोधन र परिमार्जन गर्दै जानुपर्ने देखिन्छ। लगानीकर्ताबाट परेका

उजुरीहरूको समयमा छानबिन गरेर किनार लगाउन भन धेरै खाँचो छ। लगानीमा हुने धोका, बेइमानी र छलकपट पहिचान गर्नका लागि नियामक निकायमा आवश्यक पर्ने सक्षम मानव संसाधन र प्रविधिको व्यवस्थासहित स्रोत साधनको व्यवस्था मिलाउनुपर्ने देखिन्छ। लगानीमा प्रयोग हुने प्रविधि र यसको दुरुपयोग गरेर अपराधीहरूले कसरी ठगी गरिरहेका हुन्छन् हरेक लगानीकर्तालाई बुझाउनु पर्छ। टिएमएस, मेरो शेयर, बैंक खाता, बालेट र डिजिटल कारोबारलाई कसरी सुरक्षित

राख्न सकिन्छ, लगानीकर्तालाई राज्यका निकाय र लगानीसँग सरोकार राख्ने निजी संस्थाहरूको समेत सक्रियतामा समयसमयमा जानकारी र शिक्षित गराउने गर्नुपर्छ। यस्ता परिघटनाबाट सर्वसाधारणलाई बचाउन सचेतनाका कार्यक्रम सम्पूर्ण सरोकार निकायले सञ्चालन गर्ने हो भने लगानीकर्तामा ज्ञान र अनुभव बढ्न गई ठगी र स्क्वामका घटनाहरू स्वतः न्यूनीकरण हुने देखिन्छ। (लेखक धितोपत्र बजारका जानकार हुनुहुन्छ। प्रस्तुत विचार लेखक स्वयम्को हो।)

विश्व समाचार

भारतीय मन्दिरमा पटाका विस्फोटमा १५० भन्दा बढी घाइते

मुम्बई, १३ कात्तिक (रासस/एएफपी)।

भारतको एक मन्दिरमा पटाका प्रदर्शनी भयानक विस्फोटमा परिणत भएपछि करिब एक सय जना अस्पताल भर्ना भएका र आठ जनाको अवस्था गम्भीर रहेको प्रहरीले मङ्गलबार बताएको छ। प्रहरीले घटनामा दुई जनालाई नियन्त्रणमा लिएको छ।

भारतीय पत्रपत्रिकाहरूले पोस्ट गरेका भिडियोहरूमा देखाए अनुसार सोमबार साँझ दक्षिणी राज्य केरलाको नीलेश्वरस्थित एउटा हिन्दू मन्दिर वरिपरि सयौं मानिसहरू आतसबाजी हेर्न भेला भएका थिए। भिडियोमा त्यसपछि एउटा भवन भित्रबाट चर्को आवाज सुनिन्छ र एक शक्तिशाली आगोको गोला आकाशमा माथि उठ्छ।

“करिब आठ जनाको अवस्था गम्भीर छ र करिब एक सय ५४ जना घाइते भएको रिपोर्ट छ, तीमध्ये ९७ जना अस्पतालमा भर्ना छन्”, स्थानीय प्रहरी प्रमुख शिल्पा चवैयाले भन्नुभयो, “उनीहरूले पटाका भण्डारण गरिएको ठाउँ नजिकै पटाका फुटाए।” चवैयाले फुटेका पटाकाका फ्रिक्काहरू भण्डारण गरिएको पटाकासम्म पुगेको बताउनुभयो।

भारतीय सञ्चारमाध्यमहरूले अधिकारीहरूलाई उद्धृत गर्दै बाक्लो भीडमा रहेका मानिसहरूको अनुहार र हातमा जलन भएको बताएका छन्। स्थानीय सरकारी अधिकारी के इन्वासेखरले पटाका प्रदर्शनीका लागि कुनै अनुमति नदिएको बताउनुभयो। द हिन्दू पत्रिकाले मन्दिरका अध्यक्ष र सचिवलाई हिरासतमा लिइएको जनाएको छ। भारतमा धार्मिक जमघटहरूमा सुरक्षा कमजोरी र भीड व्यवस्थापनमा कमीका कारण घातक घटनाहरूको दुःखद इतिहास छ। सन् २०१६ मा हिन्दू नयाँ वर्षको अवसरमा एक मन्दिरमा प्रतिबन्धित पटाका प्रदर्शनीमा भएको ठूलो विस्फोटमा कम्तीमा एक सय १२ जनाको मृत्यु भएको थियो।

भारत यस हप्ताको अन्त्यमा हिन्दू चाड दीपावलीको अवसरमा हुने प्रमुख आतसबाजी मौसमका लागि तयार हुदैछन्। भव्य र रङ्गीन चाडले हिन्दू देवी लक्ष्मीको पूजा गर्छ र अंधारोमाथि उज्यालोको विजयको प्रतीक मान्छ। पटाकाका हानिकारक तीतो धुवाँ फैलाउँछ। राजधानी नयाँदिल्लीले खतरनाक वायु प्रदूषण रोकन पटाकामा प्रतिबन्ध लगाएको छ। हिन्दू भक्तजनहरूको पटाकाप्रतिको बलियो धार्मिक भावनाका कारण प्रहरी प्रायः उल्लङ्घनकर्ताहरू विरुद्ध कारवाही गर्न अनिच्छुक हुन्छन्।

पाकिस्तानमा पोलियो खोप टोलीको सुरक्षामा खटिएका प्रहरी अधिकारीको हत्या

पेशावर (पाकिस्तान), १३ कात्तिक (रासस/एएफपी)।

आतङ्कवादीहरूले मङ्गलबार पोलियो खोप टोलीको सुरक्षामा खटिएका एक पाकिस्तानी प्रहरीको गोली हानी हत्या गरेको प्रहरीले जनाएको छ। मुलुकको रोग विरुद्धको लामो अभियानमा भएको यो पछिल्लो क्षति हो।

“दुई आतङ्कवादीले पोलियो खोप टोलीको सुरक्षामा खटिएका प्रहरीमाथि आक्रमण गर्दा प्रहरी अधिकारीको घटनास्थलमै मृत्यु भएको छ। त्यसपछि प्रहरी टोलीले दुई आक्रमणकारी र उनीहरूको स्थानीय सहजकर्तालाई पछ्याउँदै मारे”, खैबर पख्तुनख्वा प्रान्तको ओराकजाई शहरमा भएको आक्रमणबारे वरिष्ठ प्रहरी अधिकारी मलिक सिकन्दर खानले भन्नुभयो। अर्का प्रहरी अधिकारी नवीद उल्लाह खानले पनि यी विवरणहरूको पुष्टि गर्नुभयो। “आक्रमणको समयमा दुई स्वास्थ्यकर्मी घरभित्र थिए र त्यसैले उनीहरू सुरक्षित रहे”, उहाँले भन्नुभयो।

ओराकजाई शहर पूर्व आदिवासी सीमावर्ती क्षेत्रको एक भाग हो। यो करिब एक दशकअघि तालिबान आतङ्कवादीहरूको शरणस्थल थियो र तालिबानलाई पछि सैन्य अभियानले जेरैदेखि उखेलेको थियो। पाकिस्तान र छिमेकी अफगानिस्तान मात्र त्यस्ता मुलुक हुन् जहाँ पोलियोको प्रकोप कायम छ र खोप टोलीहरूमाथि सुरक्षा बलहरू विरुद्ध अभियान चलाइरहेका आतङ्कवादीहरूले प्रायः आक्रमण गर्ने गर्छन्।

उत्तरी गाजामा भएको इजरायली हमलामा ५५ जनाभन्दा बढीको मृत्यु

गाजा पट्टी, १३ कात्तिक (रासस/एएफपी)।

गाजाको उत्तरी जिल्ला बेत लाहियाको आवासीय भवनमा मङ्गलबार भएको इजरायली हमलामा ५५ जनाभन्दा बढीको मृत्यु भएको नागरिक सुरक्षा एजेन्सीले जनाएको छ। मङ्गलबार राति बेत लाहियाकामा इजरायलले प्रहार गर्दा अबु नस्र परिवारको आवासीय भवनको भग्नावशेषमा उनीहरूको मृत्यु हुनुका साथै दर्जनौं घाइते भएको एजेन्सीका प्रवक्ता महमुद वासलले बताउनुभयो।

हमलामा मृत्यु भएका १५ जनाको शव कमल अदवान अस्पतालमा ल्याइएको अस्पतालका निर्देशक हुसाम अबु साफियाले जानकारी दिनुभयो। उहाँले घटनामा ३५ जना घाइते भएको र तीमध्ये अधिकांश बालबालिका रहेको र उनीहरूको अस्पतालमा उपचार भइरहेको बताउनुभयो। सफियाले अस्पतालमा निरन्तर मृतक तथा घाइतेहरू आइरहेको बताउँदै कर्मचारी र औषधिको अभावका कारण अस्पतालमा विरामीहरूको उपचार गर्न गाह्रो भइरहेको उल्लेख गर्नुभयो।

उहाँका अनुसार जबलियामा सैन्य कारवाहीका क्रममा अस्पतालमा आक्रमण गर्दा सेनाले चिकित्सक टोली र कामदारहरूलाई पक्राउ गरेपछि कमल अदवान अस्पतालमा प्राथमिक उपचार सामग्री बाहेक अरू केही बाँकी छैन। गत हप्ता गाजाको स्वास्थ्य मन्त्रालयले इजरायली सेनाले अस्पतालमा आक्रमण गरेको जनाएको थियो।

गत अक्टोबरदेखि सेनाले उत्तरी गाजाका जबलिया, बेत लाहिया र बेत हानुनका क्षेत्रहरूमा व्यापक आक्रमण गरेको छ। यसलाई सेनाले हमास लडाकुलाई पुनः समूहबद्ध हुनबाट रोक्नका लागि गरेको अपरेसनका रूपमा वर्णन गरेको छ। मङ्गलबार जारी विज्ञप्तिमा सेनाले विगतका दिनमा जबलियामा धेरै आक्रमण गरेको र करिब ४० जना आतङ्कवादीको मृत्यु भएको जनाएको छ। नागरिक सुरक्षा एजेन्सीले आक्रमण सुरु भएदेखि दशौं हजार प्यालेस्टिनी उत्तरी गाजाबाट भाग्न बाध्य भएको तथा सयौंको मृत्यु भएको रिपोर्ट गरेको छ।

मैथिली, नेपाल र अवधि भाषामा निःशुल्क समाचार

काठमाडौं, १३ कात्तिक (रासस)।

राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस) ले मैथिली, नेपाल र अवधि भाषामा निःशुल्क समाचार सेवा सुरु गरेको छ।

राससका कार्यकारी अध्यक्ष धर्मेन्द्र झाको अध्यक्षतामा हालै भएको सञ्चालक समितिको बैठकले यही कात्तिक १३ गतेदेखि समितिमा दर्ता हुने मैथिली, नेपाल र अवधि भाषाका प्रकाशन तथा प्रसारणगृह (छापा, डिजिटल पत्रपत्रिका तथा श्रव्य एवं श्रव्यदृश्य) लाई निःशुल्क समाचार सेवा उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको हो।

मातृभाषाको जगेर्ना गर्ने उद्देश्यले पहिलो चरणमा तीन भाषामा समाचार उत्पादन गरी वितरण प्रारम्भ भएको हो। निःशुल्क समाचार वितरणबाट प्रायः बन्द भएका र हुने अवस्थामा पुगेका सञ्चारसंस्था यसबाट लाभान्वित हुने अपेक्षा गरिएको छ। बन्द भएका ती

भाषाका सञ्चारगृह पुनः

सञ्चालनमा आउने र समस्यामा परेका सञ्चार संस्थाले ती भाषामा उत्पादन भएका समाचार प्रकाशन तथा प्रसारण गरेपछि मातृभाषाको संरक्षणमा योगदान पुग्ने विश्वास समितिको रहेको अध्यक्ष झाले बताउनुभयो।

“मैथिली र अवधि आर्य भाषा हुन्। यी नेपालमा मात्र होइन भारतमा समेत बोलिन्छन्। मैथिली भाषा विशेषगरी मिथिला क्षेत्रका साथै कोशी र मधेश प्रदेशमा बोलिने मूल मातृभाषा हो। नेपालमो सबैभन्दा बढी बोलिने दोस्रा भाषा पनि मैथिली हो।

अवधि लुम्बिनी प्रदेशका बाँके, वर्दिया, दाङ, कपिलवस्तु र सुदूरपश्चिम प्रदेशका कैलाली र कञ्चनपुर जिल्लामा बोलिन्छ।

नेपाल भाषा मुलुकको प्राचीन तथा समृद्ध भाषा हो। यो काठमाडौं उपत्यका तथा

आसापासाका क्षेत्र

सिन्धुपाल्चोक, मकवानपुर, रामेछाप, काभ्रेपलाञ्चोक, म्याग्दी, तनहुँ, कास्की, सुनसरी, धनकुटालगायत जिल्लामा बोलिन्छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार कूल जनसङ्ख्याको ११ दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत अर्थात् ३२ लाख २२ हजार तीन सय ८९ जना मैथिली र अवधि एवं नेपाल भाषा २.९६ प्रतिशत अर्थात् अवधि आठ लाख ६४ हजार दुई सय ७६ र नेपाल भाषा आठ लाख ६३ हजार तीन सय ८० जनाले बोल्ने गरेका छन्। नेपालको कूल जनसङ्ख्या दुई करोड ९१ लाख ६४ हजार पाँच सय ७८ रहेको छ।

निःशुल्क समाचार सेवाका निम्ति भद्रकालीस्थित राससको केन्द्रीय कार्यालय, सेवाग्राही शाखाको टेलिफोन नं ०१-५३६२५२९ मा सम्पर्क गर्न सम्बद्ध सबैमा समितिले अनुरोध गरेको छ।

धनतेरस र तिहारको चहल पहल

दैनिक समाचारदाता

राजविराज, १३ कात्तिक।

धनत्रयोदशी अर्थात् धनतेरसका दिन मंगलवार बजारमा चहल पहल निकै बढेको छ। यस दिन नया सामान किन्ने चलन छ। विशेष गरी सुनचादीका सिक्का, पितल, तामा र स्टिलका भाडाकुडा किनेर लक्ष्मी पुजा गर्ने चलन छ।

यसका अतिरिक्त नून, कुचो, धनीया, वेसार लगायतका सरसमान किनेर घर भित्र्याउने चलन छ। यसै दिन कतिपयले धनकी देवी लक्ष्मी पुजा हुने तिहारका लागी लक्ष्मी गणेशको तस्बिर, घर सजाउनका लागी फिलिमिली बत्ती, माटोको दियो, भाइटाकाको मसला लगायतका सरसमान समेत किनेका छन्।

धनतेरस तिहारका सरसमानले भरभराउ गरिएका पसलहरुमा विहान १० बजे पछि सुरु भएको ग्राहकहरुको भीड राती ९ बजे सम्म रहने व्यापारीहरुले बताए। धनतेरसका दिन पूजापाठ गरिसकेपछि साइत हेरेर समयानुकूल नया समान किन्ने हिन्दु परम्परा रहेको पण्डित रुपकान्त मिश्रको भनाई छ।

बालबालिकासम्बन्धी ऐन संशोधनको माग

काठमाडौं, १३ कात्तिक (रासस)।

सरोकारवालाले ‘बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५’ संशोधनको माग गरेका छन्। राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद्ले ‘बाल विवाह अन्त्य तथा समावेशी शिक्षा’ विषयमा मंगलबार यहाँ आयोजना गरेको कार्यक्रममा बाल अधिकारकर्मी तथा सरोकारवालाले बालबालिकासम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था, नियमावली, २०७८ र सम्बन्धित ऐन, कानुन संशोधनको माग गरेका हुन्। प्रतिनिधिसभा, महिला तथा

सामाजिक मामिला समितिका सभापति किरणकुमार साहले बालबालिकासम्बन्धी संवैधानिक अधिकार कार्यान्वयन गर्नेतर्फ सरकारले ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो।

परिषद्का सदस्यसचिव इन्द्रादेवी ढकालले बाल विवाहविरुद्ध सचेतना बढाए गए तापनि कतिपय भौगोलिक क्षेत्र तथा समुदायमा त्यो अझै कायम रहेको बताउनुभयो।

नेपाल नगरपालिका सङ्घका अध्यक्ष भीम ढुङ्गानाले बालविवाह अन्त्यसम्बन्धी ऐन,

कानुन, नियमावलीको प्रभावकारी कार्यान्वयन नभएको गुनासो गर्नुभयो।

नेपालको संविधानको धारा ३९ को उपधारा (५) ले ‘कुनै पनि बालबालिकालाई बाल विवाह, गैरकानुनी ओसारपसार र अपहरण गर्न वा बन्धक राख्न नपाइने’ गरी बालबालिकाको हकको रूपमा स्थापित गरेको छ। मुलुकको कानुनले १८ वर्षभन्दा कम उमेर समूहकाले विवाह गरेमा त्यसलाई बालबालिका रूपमा परिभाषित गरेको छ।

महोत्तरीमा जलाइएको अवस्थामा महिलाको शव फेला

दैनिक समाचारदाता

महोत्तरी, १३ कात्तिक।

महोत्तरीमा सोमबार दिउँसो एक महिलाको शव फेला परेको छ। जिल्लाको पिपरा गाउँपालिका ७ स्थित दनौलीमा स्थानीय अशोक ठाकुरको आँफको बगैँचा नजिकै रहेको डिलमा एक महिलाको शव फेला परेको हो।

महोत्तरी प्रहरीका अनुसार अनुहार जलाइएको अवस्थामा अन्दाजी २५/२६ वर्षीय महिलाको शव फेला परेको हो।

तर उनको पहिचान भन्ने अहिलेसम्म खुल्न नसकेको महोत्तरी प्रवक्ता सन्तुलाल जयसवारले जानकारी दिए। उनका अनुसार कालो लेगिज र हल्का पहेँलो रङ्गको कुर्ची लगाएकी महिलाको शव आँफ बगैँचाको आलिमा भेटिएको छ। जलाएर हत्या गरेको हुनसक्ने महोत्तरी प्रहरीका प्रहरी नायब उपरीक्षक जयसवारको आंकलन छ। प्रहरीका अनुसार स्थानीयले शव देखेपछि प्रहरीलाई खबर गरेका थिए।

सोही सूचनाको आधारमा महोत्तरी प्रहरीका प्रहरी उपरीक्षक नकुल पोखरेलको नेतृत्वमा प्रहरी टोली घटनास्थल पुगेको बताइएको छ। मृतकको पहिचान खुल्न नसकेपछि अनुसन्धानमा सहजताका लागि कुकुरको समेत परिचालन गरिएको महोत्तरी प्रहरीले जनाएको छ। यस्तै सो शव पोस्टमार्टमका लागि प्रादेशिक अस्पताल जलेश्वर लगेको रातोपाटीले जनाएको छ।

नेपाल सरकार
भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिबी निवारण उपरक्षेत्र
भूमि व्यवस्थापन तथा अभिवृद्धि विभाग
भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, सप्तरी
राजविराज

प.सं. २०८१/६२
च.सं.

मिति: २०८१/०६/३०

विषय : ३५ दिने हकदावी सम्बन्धि सार्वजनिक सूचना।

१२ नं. को रैती बाँवाताल गोप यादव र १३ नं. को रैती मधुसाल गोपको नाममा दर्ता रहेको साविक प्रगन्ना पकरीया मौजे सेहोरा हस्त तपसिल बग्गेजिम नगी भएको जग्गा छुट जग्गा दर्ता गरि जग्गापनी प्रमाण-पुर्जा पाउँ भनि जिल्ला सप्तरी साविक गा.वि.स. रौतहट वडा नं. ८ हाल परिवर्तित बलान-बिहृत गा.पा. वडा नं. ८ बस्ने हरिनाथपण यादव ऐ.ऐ. बस्ने नाथपण प्रसाद यादव ऐ.ऐ. बस्ने सुदेश मुन्डर यादव ऐ.ऐ. बस्ने भुपेन्द्र प्रसाद यादव र ऐ.ऐ. बस्ने दिनेश्वर प्रसाद यादव समेत ५ जनाको गरा कर्णालयमा दर्ता नं. २३५४ मिति २०८१/०५/०४ गतेमा निवेदन परि हकदावी सम्बन्धि सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्न मिति २०८१/०६/२९ मा आदेश भए बमोजिम यो ३५ दिने हकदावी सम्बन्धि सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ। तपसिलमा उल्लेखित जग्गामा निवेदक बाहेक अरु कसैको हक लाग्ने भए वा निवेदकको नाममा छुट जग्गा दर्ता गर्दा कसैको हक जाने छ भने सूचना प्रकाशित भएको मितिदेखि ३५ दिन भित्रमा सप्रमाण यस कार्यालयमा उजुरी गर्नु होला। न्याय भित्र कसैको हकदावी उजुरी पर्न नआएमा निवेदकको माँग दावी बमोजिम छुट जग्गा दर्ता नामसारी गर्न तर्फ कानून बमोजिम कार्यवाही भै जानेछ। यस तस्बन्धमा पछि कुनै पनि उजुरी दावी गलाग्ने व्यहोरा तस्बन्धित सबैलाई जानकारी गराइन्छ।

गा.वि.स.	वडा नं.	सि.नं.	जग्गा क्षेत्रफल	साविक दर्तावाला	कैफियत
रौतहट	९	२१	०-५-१५	बाँवाताल गोप यादव र मधुसाल गोप	पोखरीको डिट
रौतहट	९	२२	०-६-०२		पोखरी
रौतहट	९	२३	०-६-१०		पोखरीको डिट

श्री तस्बगी प्रसाद खरेल
(प्रमुख मालपोत अधिकृत)
प्रमुख मालपोत अधिकृत

डेङ्गी ज्वरो (DENGUE FEVER)

डेङ्गी ज्वरो संक्रमित लामखुट्टेबाट सर्ने कीटजन्य रोग हो। डेङ्गी 'एडीस' प्रजातिका लामखुट्टेको टोकाइबाट सर्छ, जसले प्रायः गरेर दिनमा टोकन्छन्। एडीस लामखुट्टेले पानी जम्ने स्थानहरुमा फुल पाछ र यसरी लामखुट्टेको वृद्धि बिकास हुन्छ।

लक्षणहरु:

- उजरो अड्कले
- ठाडको, काँसापेरी तथा चेर्छी दुजले
- रगतपात वा अन्य काजकाटोला खटि जलाउले
- चाकटाको लाउले वा बान्गले हुने
- बकाल जहन्सुस हुने
- लाक वा पिछाबाट रगत बग्ने, पसलपसलमा जलरन्ना अड्कले, बालाता रगत देखापर्ने, रक्तस्राव हुने

डेङ्गी ज्वरोको उपचार

- पानी तथा ओहिलो, पोथिलो खानेपानी प्रदान गरिनु सार्थक छ।
- उच्च उजरो काज गर्न घाससालातील सार्थक तर अरिपरित र डेङ्गुफेसल जस्त दुखाई काज गर्ने औषधि नखाने।
- पूर्ण अवकाश गर्ने।
- डेङ्गी रोग लक्षण तीव्र रोगी, घुटघुटा, बालबालिका, र जर्जररोगीहरुलाई विशेष ध्यान दिनुपर्छ।
- डेङ्गीको अटिल लक्षणहरु देखिएमा तत्काल जटिलको स्वास्थ्य संस्थाला लैजानु पर्छ।

बच्ने उपायहरु:

- घर वरपर, कार्यालय र सरकारी स्थानहरुमा पानी जम्ने ठाउँ खाली पार्नु।
- दैनिक प्रयोगको लाठी सार्थक पानी लाउनु, फेरस गर्न खटिने जरी बाकेर राख्नुपर्छ।
- कुल लजाएर काज गर्नु।
- पुरा रोगी बाउले लुजा लगाउने।
- घरभित्र लामखुट्टे किर्ने खटिल घरको लामखुट्टे बाहिर ल्याउने।

अनुरोधकर्ता : शम्भुनाथ नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, कठौना, सप्तरी